

Son Ümid tv

Son Umid Tv Media Group

v.vusal@gmail.com

ehlibeyt-aka.com

(+99455) 609 92 34

ehli-beyt.info

Əhli-Beyt Azad kütləvi agentliyi SonUmid Tv Media Group

Фәтһә (ـَ)

Бу ишарәҗә (ـَ) **фәтһә** деҗилир вә һәр бир һәрфин үзәриндә олса, о һәрф (ә) сәси илә охунур.

Әлифба һәрфләрини фәтһә ишарәси илә охујуруг:

ا	ب	ت	ث
ج	ح	خ	د
ذ	ر	ز	س
ڙ	ڭ	ڭ	ط
ڭ	ع	غ	ڭ
ڭ	ڭ	ڭ	ڭ

Тапшырыг: 1. Ашағыдакы
һәрфләри диггәтлә јазын вә арамчасына
охујун.

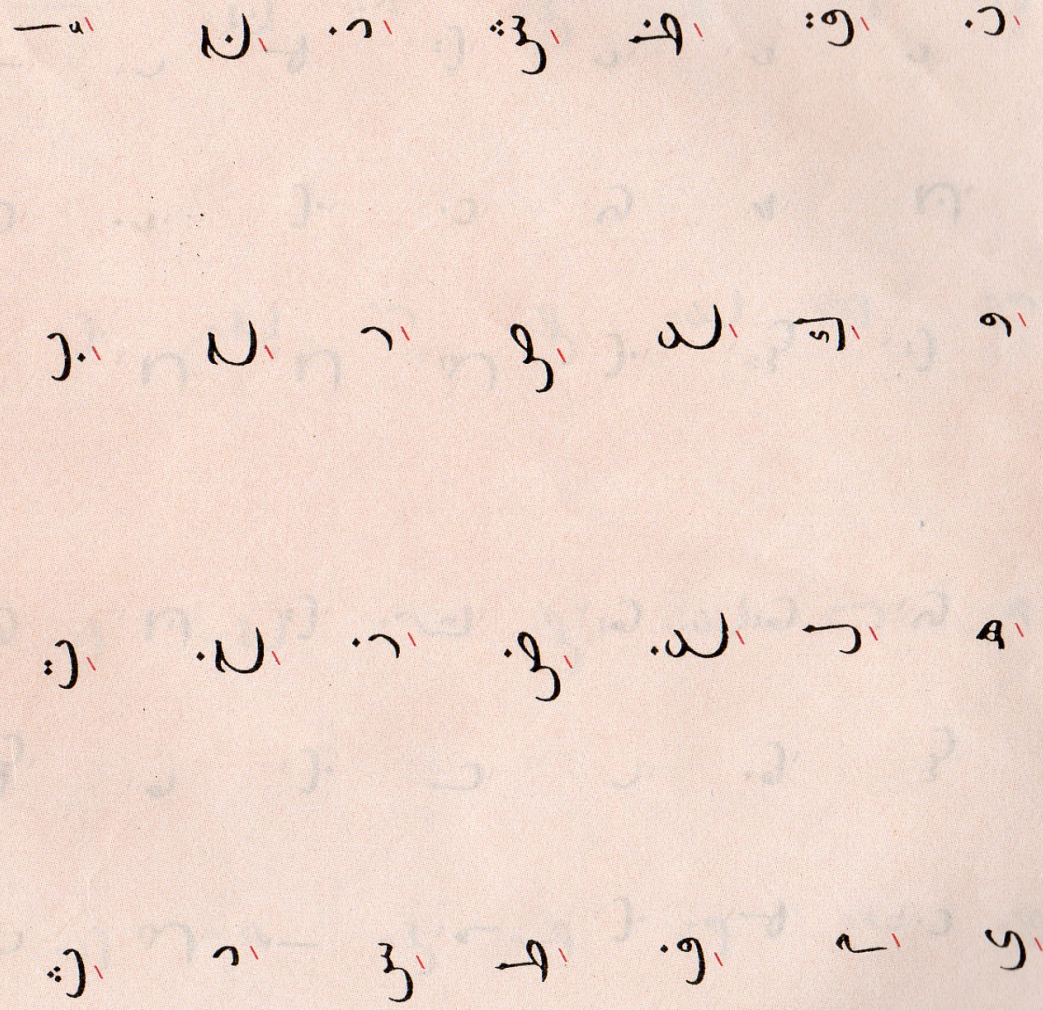
ح	ر	ش	ب	ك
ل	ع	ج	ل	ن
ب	هـ	ذ	د	ح
ع	ز	ذ	ب	غ
د	ع	و	د	ع
أ	د	ب	و	أ
ل	أ	ظ	و	ظ
ر	هـ	ل	م	ي
و	د	ل	ر	م
ع	ق	و	ث	ك

Кәсрә (ـِ)

Бу ишарәжә (ـِ) **кәсрә** дежилир.
 Һәр бир һәрфин алтында олса о һәрф
(и) сәси илә охунур.

Әлифба һәрфләрини кәсрә ишарәси
 илә охујуруг.

Тапшырыг: 2. Ашагыда олан
фәтһә вәја кәсрәли һәрфләри диггәтлә
язын вә арам-арам охујун!

ع	م	س	ب	ح
ع	م	س	ب	ح
م	ر	ا	ل	ع
ل	ب	ا	ث	ر
م	ق	ا	ي	ر
ر	ذ	ح	ج	ع
ط	ر	ح	ت	ا
ت	ن	ل	ك	م
ه	ي	ر	ق	ب
ه	ا	ق	ف	ط
ه	ن	ق	ف	ن

Зәммә (ـَ)

Бу ишарәжә (ـَ) **ЗӘММӘ** деҗилир.
Һәр һәрфин үзәриндә олса о һәрф (y)
сәси илә охунур.

Әлифба һәрflәрини зәммә ишарәси
илә охујуруг.

ش	ت	ب	ا
د	خ	ح	ج
س	ز	ر	ذ
ط	ض	ص	ث
ف	غ	ع	ظ
م	ل	ك	ق
ي	أ	و	ن

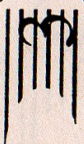
Тапшырыг:

3. Әлифба

Һәрфләрини бир дөфә фәтһә, бир дөфә
кәсрә вә бир дөфә дә зэммә ишарәләри
илә јазын вә үч дөфә диғгәтлә охујун!

ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	ف	ق	ك	گ	ن	ی	ا
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	ف	ق	ك	گ	ن	ی	ا
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	ف	ق	ك	گ	ن	ی	ا
ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط	ظ	ع	ف	ق	ك	گ	ن	ی	ا

Тапшырыг: 4. Ашағыдакы фәтһә,
кәсрә вә ја зәммәли һәрфләри јазын,
сонра аста-аста охујун!

ع	ج	ب	ك
د	ت	ب	س
ف	ت	ث	ي
ق	ا	و	ف
ت	ا	ت	ع
ظ	ا	ل	ر
ر	ب	ز	ك
ر	ق	ر	ك
ر	ز	ي	ق

NOTICE

(—) сонра бир

Элифба һәрфләрини мәддили элифлә

7

12

3

١٥

109

18

7

7

۵۰

١٠

3

109

9

一

۵

7

3

19

5

12

5.

3

نہ

9

7

Тапшырыг: 5. Әлифба
 һәрфләрини охудунуз, дөрд ишарә илә
 бир дөфә јазын вә үч дөфә охујун!

—

.)

‘

.)

‘

U

‘

:

:

—

.)

‘

.)

‘

U

‘

:

:

—

.)

‘

.)

‘

U

‘

—

.)

‘

.)

‘

‘

‘

ТАПШЫРЫГ: 6. Ашағыдакы
һәрфләри бир дәрә жазын, үч дәрә
диггәтлә охујун!

ا	آ	ئ	ئ	ا	آ	ئ	ئ	ا	آ	ئ	ئ	ا	آ	ئ	ئ	ا	آ	ئ	ئ
ا	آ	ئ	ئ	ا	آ	ئ	ئ	ا	آ	ئ	ئ	ا	آ	ئ	ئ	ا	آ	ئ	ئ
ا	آ	ئ	ئ	ا	آ	ئ	ئ	ا	آ	ئ	ئ	ا	آ	ئ	ئ	ا	آ	ئ	ئ
ا	آ	ئ	ئ	ا	آ	ئ	ئ	ا	آ	ئ	ئ	ا	آ	ئ	ئ	ا	آ	ئ	ئ

Мәддили ја (ی)

Бу ишарәжә (پ ی) مەددیلي ja дежилир вә һәр һансы бир һәрфдән сонра кәлсә о һәрфин сәси бир аз узандығы һалда кәсрәли һәрф кими охунур.

Әлифба һәрфләрини мәддили ја илә охујуруг.

پ	پ	پ	پ
د	ج	ز	ش
س	ر	ص	ظ
ط	ع	ک	ق
ف	و	ه	ن
م			
ی			

Handwritten musical notation on a four-line staff, featuring various notes and rests, with some notes marked with red dots or lines.

Handwritten musical notation on a five-line staff, featuring various notes, rests, and bar lines. The notation is written in black ink with red accents. The staff is divided into measures by vertical bar lines. The notes are written in a stylized, cursive manner, typical of handwritten musical notation. The red accents highlight specific notes and bar lines.

Мәддили вав (و)

Бу ишарәжә (و) **мәддили вав** дежилир. Һәр һәрфдән сонра кәлсә о һәрф зәммәли һәрф кими охундуғу Һалда сәси бир аз узаныр.

Диггәт. Мәддили вавдан әввәл кәлән һәрф пәмишә зәммәлидир.

Әлифба һәрфләрини мәддили вав илә охујуруг.

تو	بو	أو
دو	حو	جو
سو	رو	ذو
طو	صو	شو
فو	عو	ظو
مو	كو	قو
يو	وو	نو
هو	لو	هو

Гејд: Мәддили һәрфләрин үзәриндә бу ишарә (   ) кәләрсә о һәрфин сәси диһәр мәддили һәрфләрдән артыг узанмалыдыр. Мисал:

оҳунар $\leftarrow$ سىىىىء $\leftarrow$ ساء   оҳунар
 سُوء $\leftarrow$ ساء   оҳунар

Тапшырыг: 9. Әлифба һәрфләрини фәтһә, зәммә, кәсрә, мәддили әлиф, мәддили ја вә мәддили вав илә бир дәфә јазын вә үч дәфә охујун.

ا	ا	ا	ا	ا	ا
ب	ب	ب	ب	ب	ب
ت	ت	ت	ت	ت	ت
ث	ث	ث	ث	ث	ث
ج	ج	ج	ج	ج	ج
ح	ح	ح	ح	ح	ح
خ	خ	خ	خ	خ	خ
د	د	د	د	د	د
ذ	ذ	ذ	ذ	ذ	ذ
ر	ر	ر	ر	ر	ر
ز	ز	ز	ز	ز	ز
س	س	س	س	س	س
ش	ش	ش	ش	ش	ش
ص	ص	ص	ص	ص	ص
ض	ض	ض	ض	ض	ض
ط	ط	ط	ط	ط	ط
ظ	ظ	ظ	ظ	ظ	ظ
ف	ف	ف	ف	ف	ف
ق	ق	ق	ق	ق	ق
ك	ك	ك	ك	ك	ك
گ	گ	گ	گ	گ	گ
ل	ل	ل	ل	ل	ل
م	م	م	م	م	م
ن	ن	ن	ن	ن	ن
ی	ی	ی	ی	ی	ی
ء	ء	ء	ء	ء	ء

خُو	خِي	خ	خ	خ
دُو	دِي	د	د	د
زُو	زِي	ز	ز	ز
رُو	رِي	رَا	ر	ر
زُو	زِي	ز	ز	ز
سُو	سِي	سَا	س	س
شُو	شِي	شَا	ش	ش
صُو	صِي	صَا	ص	ص
ضُو	ضِي	ضَا	ض	ض
طُو	طِي	طَا	ط	ط
ظُو	ظِي	ظَا	ظ	ظ

Handwritten practice of the Cyrillic letter 'а' in various forms and positions, including uppercase and lowercase, and with different diacritics (acute, grave, circumflex, etc.). The examples are arranged in a grid-like pattern, showing the letter in isolation and in combination with other letters.

Handwritten musical notation on a five-line staff, featuring various notes, rests, and accidentals (sharps, flats, naturals) in black ink. The notation is written in a cursive style, typical of early manuscript notation.

م	ط	ل	ي	ك	ع
ث	س	ا	هـ	ب	ص
ر	ذ	ء	ت	ر	م
ن	و	ذ	ك	ل	ع
ف	ز	ل	ي	ر	س
هـ	ي	ك	ل	م	ك
ن	و	ن	غ	ن	خ
ن	و	ك	ش	ت	ا
					و

Тапшырыгы: 11. Догузунчу тапшырыгыда олан фәтһә, зәммә, кәсрә вә мәддили һәрфләри бир-бир мүүјәнләшдирин.

Фәтһәнин сајы
Кәсрәнин сајы
Зәммәнин сајы

мәддили әлифин сајы
мәддили јанын сајы
мәддили вавын сајы

СҮКУН (ДУРҒУ) (2)

Бу ишарә (2) **сүкун** деҗилир.
Сүкун ишарәси үзәриндә олан һәрфә «**сакин**» деҗилир. Сакин һәрф һәмишә өзүндән әввәл кәлән һәрфин вәситәсилә охунар вә һеч вахт кәлмәнин әввәлиндә кәлмәз.

Диггәт: Сакин һәрф өзүндән әввәлки Лин һәрфи илә бирликдә бир **һечаны** тәшкил едир.

ك	ق	ز	ز	ز	ز
ك	ق	ع	و	ف	ل
ك	ز	ه	ظ	س	ك
ك	ز	ر	ك	ع	ا
ك	ر	ع	ص	ا	ب

Handwritten musical notation on a five-line staff, featuring various notes, rests, and accidentals (sharps, flats, naturals) with red and green markings above them.

Тапшырыг: 12 Кечмиш дәрсләрдә сәсләр вә мәддили һәрфләрин һамысыны өйрәндик. Бу дәрсдә дә сүкун ишарәсилә таныш олдуг, онлары әлифба һәрфләри үзәриндә охунмасыны мәшғәлә етдик.

Бу тапшырыгда охунулмуш һәрфләри кәлмә шәкилиндә теләффүз етмәк истәйрик. Кәлмәләрин һечаларыны әввәлчә ајдынчасына һеча-һеча, сонра исә бирликдә охујун!

Бирликдә

Ајрыгча

زَهَبَ

أَبَتْ

كَتَبَ

جَدَّ

جَهَدَ

عَذَابَ

ز

ه

ب

أ

ب

ت

ك

ب

ب

ج

ب

د

ج

ه

د

ع

ن

ب

1. Кәлмәни һеча-һеча охумаға «тәфкик» дејилир. Тәфкик ајырмағ демәкдир. Кәлмәни бирликдә охумаға исә «тәркиб» дејилир.

Бирликдә

Аҗрыча

أَعِذْهَا

هَآ

نَ

يَعِ

أَ

شَيْطَانٍ

نَ

طِ

يَ

تَشَ

يُوعِلُونَ

نَ

يُوعِلُونَ

يَ

يُوعِلُونَ

يَصْلِحُ

حَ

لَ

صَلِ

يَ

سَرِيلَ

لَ

سَرِيلَ

رَ

سَرِيلَ

بِنَاتِكَ

كَ

بِنَاتِكَ

نَا

بِنَاتِكَ

كَذِبُونَ

نَ

كَذِبُونَ

نَ

كَ

يَهْرُونَ

نَ

يَهْرُونَ

هَ

يَ

ظَلَمْتِ

تَ

ظَلَمْتِ

رَ

ظَ

Бирликдә

१. २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००

✿ **Диггэт:** Өзүндөн габагкы һәрфин
көмәки илә ики һечада охунар.

Битишик

2

1

Битишик

2

1

१. १५. १६. १७. १८. १९. २०.

א. ה. כ"א. נ"כ. א. כ.

१२३४५६७८९१०

၁၂၃၄၅၆၇၈၉၁၀၁၁၂၁၃၁၄၁၅၁၆၁၇၁၈၁၉၂၀

כ"א כ"ב כ"ג כ"ד כ"ה כ"ו כ"ז כ"ח כ"ט

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

Диггәт: Ашағыдакы кәлмәләр **үч** вә
ја **дөрд** һечалы вә тәшдид ишарәсинә
дә маликдирләр.

قَدَرٌ — رَ

قَدَّرَ

دَ

حَصِلٌ — لَ

حَصِلَ

صَ

حَصَّ

اِسْتَدَّتْ — دَتَّ

اِسْتَدَّتْ

تَدَّ

اِسْتَدَّ

عَلَى — ىَ

عَلَى

يَ

عَ

نَفَرَقَ — قَ

نَفَرَقَ

رَ

فَرَّ

رَ

يُبْصِرُونَ — نَ

يُبْصِرُونَ

رَوْ

صِرَّ

رَ

يُبَشِّرُ — رَ

يُبَشِّرُ

بَشَّ

بَشَّرَ

رَ

مَرَّتَيْنِ — نَ

مَرَّتَيْنِ

بَتَّ

رَ

رَ

يُحَاجُّونَ — نَ

يُحَاجُّونَ

جَوْ

حَاجَّ

رَ

يُصَلُّونَ — نَ

يُصَلُّونَ

لَوْ

صَلَّ

رَ

Тапшырыг: 14. Ашағы, акы
тәшдид ишарәси олан кәлмәләри
диггәтлә һечалайыб охујун!

مَنْ	حَقَّ	أَنَّ
قَدَّ	صَلَّ	قَصَّ
ضَلَّ	ثُمَّ	مَرَّ

Тапшырыг: 15. Ашағыдакы
кәлмәләр ики вә ја үч һечалыдырлар.
Онлары диггәтлә һечалайыб охујун!

тәфкиклә	қәлмә	тәфкиклә	кәлмә
	أَنْكَ		أَنْي
	كَلَهُم		كَلَّ
	نَمِدَّ		مَدَّتْ
	الْجَارِ		جَرَّ
	رَبَّنَا		رَبَّ
	ظَلَلْنَا		ظَلَّ
	أَحَقَّ		حَقَّتْ
	تَوَدَّ		وَدَّتْ

Тапшырыг: 16. Ашагыдакы дөрд
һечалы кәлмәләри диггәтлә, һеча-һеча
охујун!

تَبِعْ	لَعَلَّكُمْ	اتَّبِعْ	رَبَّكُمَا
الْعَلَى	مَوَدَّةِ	تَشَقَّقْ	اتَّبَعْتَ
تَتَّبِعْكُمْ	اتَّبِعْهُ	وَدَّعَاكَ	يُؤَادُونَ
كَذَّبْتُمْ	أَضَلَّنِي	تَوَدُّونَ	عَمَّيْتُمْ

Тапшырыг: 17. Ашагыдакы дөрд,
беш вә ја алгы һечалы кәлмәләри тәфкиклә
охујун! (тәшдидли кәлмәләрдә даһа артыг диггәт
един!)

تَطِيرُنَا	يَصِيرُونَ	مُنْقَلِبُونَ	يُبْسِرُ
أَنْتَيْنِ	يَسْتَجِيبُونَ	يَسْمَعُونَ	كَأَنَّهُ
فَمَلَأَقِيهِ	فَلَيَتَنَافِسِ	تَصْدِيقُونَ	فَطَهَّرَ
مَمَاتِهِمْ	الْمُتَنَافِسُونَ	لَا صَلِيلِيكُمْ	الْحَاقَّةُ
لَا قُطِيعَ	الْمُنْتَظِرِينَ	فِعْظُوهُمْ	تَنْفَسَ

ТӘНВИН (ـَ)

Бу ишареләрә (ـَ) тәнвин дейлир.
Тәнвин һәмишә кәлмәнин сонунда
кәлир, вә бу сәсләрин (ـَ)
бирисилә сакин нун һәрфи шәклиндә
охунур.

Охунур

Язылыр

Охунур

Язылыр

رَحْمَتِنَّ

رَحْمَةً

عَمَدِنَّ

عَمَدٍ

مُحِيطُنْ

مُحِيطٌ

جَزَاءِنَّ

جَزَاءٍ

جِبَارَتَيْنْ

جِبَارَةً

قَدِيرُنْ

قَدِيرٌ

Гөйд:

1. Бу тәнвиндән (ـَ) сонра адәтән
әлиф вә **јахуд ja** (ا، ي) һәрфи язылар,
амма охунмур.

2. Бә'зи Гур'ан китабларында
(Осман Таһа чапларында) тәнвин бу
шәкилдә (ـَ) язылыр.

оxygenyг.

Handwritten Arabic letters in four rows, each row containing 12 letters. The letters are color-coded: green for the first row, red for the second, green for the third, and red for the fourth. The letters are arranged in a grid-like pattern, with some letters appearing in multiple rows.

* Тәнвинли кәлмәләрдән бир нечә
мисал охујург:

Охунур	Јазылыр	Охунур	Јазылыр
ذَرَّتْ	ذَرَّةٌ	رَحِمَنْ	رَحِيمًا
سَلَمْنَ	سَلَامٌ	جَسَابَنْ	جِسَابًا
أَحْيَاءُ	أَحْيَاءٌ	صَوَابَنْ	صَوَابًا
مَمْنُونِ	مَمْنُونٌ	أَذَنْ	أَذَى
لَشَدِيدِ	لَشَدِيدٌ	هَدَنْ	هَدَى
رَاضِيَيْنِ	رَاضِيَةٌ	سَدَنْ	سَدَى

Тапшырыг: 18. Гур'анын отузунчу
чүз'үндән сечилмиш кәлмәләри
ашағыда диггәтлә, һеча-һеча охујун!

نَارًا	قَرِيشٌ	جَبَلٌ	كَفَوًا	أَحَدٌ
جَعٍ	سَجِيلٌ	فَوِيلٌ	عَبْدٌ	خَوْفٌ
عِيشَةٍ	مَمْدَدَةٌ	عَمَدٌ	طِيرًا	أَفْوَاجا

مِسْفَرَةٌ	مِثْمَةٌ	جَنَّتْ	لَمْزَةٌ
مَرْضِيَّةٌ	مَطْهَرَةٌ	هَوِيَّةٌ	هَمْزَةٌ
مَصْفُوفَةٌ	مَسْغَبَةٌ	صَحْفَا	مَأْكُولٌ
بِمَصْطَرٍ	رَوَيْدَا	إِطْعَمَ	كَعَصَفٍ
مُسْتَبْشِرَةٌ	ضَبْحَا	لَشْهَيْدٍ	بِحِجَارَةٍ
	غَنَاءٌ		
	تَقْوِيمٌ		

Тапшырыгы: 19. Бу кәлмәләр
ошшардырлар. Онлары охумагда диггәт
един.

لِمَنْ - لِمَنْ	يَدْعُ - يَدْعُ	الْقِيَمَةُ - الْقِيَمَةُ
بَنَى - بَنَى	مَقَامٌ - مَقَامٌ	وَعَدْنَا - وَعَدْنَا
دِينٌ - دِينٌ	أَمَنَةً - أَمَنَةً	شُكُورًا - شُكُورًا
سَوْءٌ - سَوْءٌ	تَنَبَّأٌ - تَنَبَّأٌ	تَقَبَّلَ - تَقَبَّلَ
كَذَابًا - كَذَابًا	يَهْدِي - يَهْدِي	اتَّخَذْتُمْ - اتَّخَذْتُمْ
نِعْمَةً - نِعْمَةً	قَوْلِي - قَوْلِي	مُسْلِمِينَ - مُسْلِمِينَ
لَمَّا - لَمَّا	أَلَا - أَلَا	كَلَّا - كَلَّا

Тапшырыг: 20. Ашагыдакы Гур'ан ајәләрини диггәтлә, һечалајараг үч дәрфә охујун.¹

۱. اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٠﴾

(سورة يوسف / الآية ۲)

۲. اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُّبَرَّكَةٍ اِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ ﴿٢١﴾

(سورة الدخان / الآية ۲ - ۵)

فِيهَا يَفْرَقُ كُلُّ اَمْرٍ حَكِيمٍ ﴿٢٢﴾

۳. لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذًّا ۚ اِنَّا جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا ﴿٢٣﴾

(سورة النبأ / الآية ۳۵ و ۳۶)

۴. اَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدُهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ﴿٢٤﴾ وَاَرْسَلْ عَلَيْهِمْ طَيْرًا

اَبْيَاسٍ ﴿٢٥﴾ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّنْ سِجِّيلٍ ﴿٢٦﴾

فَجَعَلَهُمْ كَعَصِفٍ مَّا كُوِلَ ﴿٢٧﴾ (سورة الفيل / الآية ۲ - ۵)

۵. قُمْ فَاَنْذِرْ ﴿٢٨﴾ وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ ﴿٢٩﴾ وَتَبَاكَ فَطَهِّرْ ﴿٣٠﴾

(سورة المدثر / الآية ۲ - ۴)

۶. اِنَّا خَافُفٌ مِّن رَّبِّنَا يَوْمًا عَبَّوْصًا قَطَطِرًا ﴿٣١﴾

(سورة الانسان / الآية - ۱۰)

1. Инди ки Гур'аны охумаг үчүн лазым олан ишарәләрин чохуну өйрәндик, Гур'анын әксәр ајәләрини раһат охуја биләрик. Буна әсасән бундан сонра бирбаша Гур'ан ајәләри үзрә мәшғул олачагыг.

Охунмајан һәрфләр (1)

Гур'ани кәримдә бә'зи һәрфләр жазылар, амма **охунмаз**. Ән чох охунмајан **һәрфләр** бу дәрј һәрфдән [**و، ا، ل، ی**] ибарәтдир. Ашағыда бу дәрј һәрфин охунмајан јерләри илә таныш олуруг.

1

Бу үч һәрфин [**و، ا، ی**] үзәриндә вә ја алтында һәмзә (**ء**) олса охунмаз¹.

Ашағыдакы кәлмәләри вә һәрфләри диггәтлә охујуруг:

مَوءٌ	охунур	مَوءٌ	охунур
مَوءٌ	охунур	مَوءٌ	охунур
مَوءٌ	охунур	مَوءٌ	охунур

1. Һәмзәнин әсас шәкли беләдир; (**ء**). Б'зән өз әсли шәклиндә жазылыр. Мисал: جاءء - **شوء** - **أمن** - **إيمان**
 Бә'зән әлиф илә бирликдә жазылыр, мисал: قرئء - **سُنِّل**
 Бә'зән ја илә бирликдә жазылыр, мисал: مؤمنين - **يُونَتِي**
 вә бә'зән да вав һәрфи илә жазылыр. Мисал:

... سَوَّ ... تَوَّ ... بَوَّ ...

... سَيَّ ... تَيَّ ... بَيَّ ...

... سَا ... تَا ... بَا ...

بَارِءٌ ← охунур МӨРӨҮҢ

سُئِلَ ← охунур МӨҮҢСӘ

إِنْسَانٌ ← охунур СӘАЛ

2

Бу үч һәрфин [و، ا، ي] үзәриндә бу ишәрә (ـ) олса, охунмаз.

فَسِيرُوا ← охунур КӨҮРӨ

أَلَيْكَ ← охунур АЛӘТ

أَفَانِ ← охунур МӘЛӘ

مَلَايِهِ

Тапшырыг: 23- Ашагыдакы

Гур'ан ајәләрини диггәтлә јазын, сонра
һечалајараг ики дөфә охујун!

۱ قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِنْ
شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾

(سورة الفلق / الآية ۱ - ۳)

۲ اِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾ وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ﴿٢﴾
وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ﴿٣﴾ يَوْمَئِذٍ تُخْبِتُ أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾

(سورة الزلزلة / الآية ۱ - ۴)

۳ فَإِذَا فُرِغَتْ فَانْصَبْ ﴿٧﴾ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿٨﴾

(سورة الشرح / الآية ۷ - ۸)

۴ وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا كَنُيُوبِينَ ﴿١١﴾ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾
إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾ وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾

(سورة الانفطار / الآية ۱۰ - ۱۴)

Охунмајан һәрфләр (2)

Охунмајан һәрфләрин үч јери илә таныш олдуг. Бу дәрсдә дикәр ики јери илә таныш олуруг.

4

Үзәриндә кичик әлиф олан вав вә
ja [و، ی، ـ] охунмаз.

زَكَاةٌ	← охунур	زَكَاةٌ	← охунур	صَلَاةٌ	← охунур
مَنَاءٌ	← охунур	مَنَاءٌ	← охунур	مِشْكَاةٌ	← охунур
ضُحَا	← охунур	ضُحَى	← охунур	مُوسَا	← охунур
ضُحَاهَا	← охунур	ضُحَاهَا	← охунур	نَزَاكَ	← охунур

* Гејд:

Вав вә јанын үзәриндә кичик бир фәтһә ишарәси кәлсә **و، ی، ـ** вав вә ја охунар. Мисал:

يَمْعَشَرُ   ءَايَتٍ   وَجِدُ   أَمْوَالٍ   أَمْوَاتٌ

5

Үзәриндә сад ишарәси олан әлифдән
сонра мәддили һәрф келәрсә сәси
узанмаз.

أَوْتُوا الْعِلْمَ	Охунур	ذُو الْفَضْلِ	Охунур
فِي الْأَرْضِ	Охунур	ذِي الْقُرْبَىٰ	Охунур
إِلَى الْأَرْضِ	Охунур	ذَا الْقُرْبَىٰ	Охунур

Тапшырыг: 24 Дөрдүнчү гануна

диггәт едәрәк ашагыдакы кәлмәләри
диггәтлә вә һечалаяраг охунун:

ضَحَاهَا	أَرَىٰ	أَدْرَاكَ	عَلَىٰ	بَلَىٰ
سُقْيَاهَا	أَرْكَ	مِشْكُوَّة	هَدَىٰ	أَتَىٰ
الْهَيْكَمَ	زَكَاة	دَحَاهَا	دَسَىٰ	حَتَّىٰ
مَرَعَاهَا	يَرَىٰ	مُرْسَاهَا	تَمَنَىٰ	زُلْفَىٰ
اسْتَغْنَىٰ	سَوَىٰ	أَوْحَىٰ	يَسْعَىٰ	حَيَوَة
هَدَاهَا	تَوَلَّىٰ	ذَكَرْنَاهَا	إِلَىٰ	بَنَاهَا
مُنْتَهَاهَا	إِبْتَلَاهُ	يَخْشَىٰ	بَنَىٰ	قُرْبَىٰ

Тапшырыг: 25

Ашагыдакы кәлмәләри диггәтлә охун алын ки, мәддили һәрфләр сад ишарәси олан әлифә јетишдикләринә көрә бешинчи ганун әсасында охунмазлар:

إِلَى الْجِبَالِ

فِي الْبَلَدِ

ذِي الْأَوْتَادِ

ذَا الْأَيْدِ

إِذَا الْجِبَالُ

بِهَذَا الْبَلَدِ

ذِي الْمَعَارِجِ

إِلَى الْأَيْلِ

أَقِيمُوا الْوُزْنَ

ذُو الْجَلَالِ

فَأَمَّا الْإِنْسَانُ

فِي الْقُبُورِ

جَعَلْنَا الْبَيْتَ

مَا الْقَارِعَةُ

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ

فِي الْأَرْضِ

خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ

مَا الْحُطَمَةُ

Тапшырыг: 26: Гур'анын отузунчу
чүз'үндән сечилмиш чүмлэләри
диггәтлә һечалајараг охујун:

وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَرَتْ ﴿٢٦﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِرَتْ ﴿٢٧﴾ وَإِذَا الْقُبُورُ
بُعِثَتْ ﴿٢٨﴾ عَلِمْتَ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ﴿٢٩﴾ يَتَأَيَّاهَا الْإِنْسَانُ

مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَافِرِ يَمُرُ ﴿٣٠﴾

(سورة الانفطار / الآية ٢ - ٦)

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ﴿٣١﴾ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ﴿٣٢﴾ قَدْ أَفْلَحَ
مَنْ زَكَّاهَا ﴿٣٣﴾ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ﴿٣٤﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ

يَطْغَوْهَا ﴿٣٥﴾ إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا ﴿٣٦﴾

(سورة الشمس / الآية ٧ - ١٢)

فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ﴿٣٧﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ﴿٣٨﴾ فَكُ رَقِيبَةً ﴿٣٩﴾

أَوْ اطَّعِمَهُ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ﴿٤٠﴾

(سورة البلد / الآية ١١ - ١٤)

فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَانْفَرَى ﴿٤١﴾ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى ﴿٤٢﴾ فَسَنِيْسِرُهُ لِلْيُسْرَى ﴿٤٣﴾

وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَى ﴿٤٤﴾ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى ﴿٤٥﴾ فَسَنِيْسِرُهُ لِلْعُسْرَى ﴿٤٦﴾

(سورة الليل / الآية ٥ - ١٠)

Охунмајан һәрфләр (3)

6

Лам һәрфинин ишарәси олмәзсә вә тәшдидли бир һәрфдән сонра кәләрсә бу һалда охунмаз.

يَوْمَ الدِّينِ	←	Охунар	يَوْمَ الدِّينِ	←	Охунар	الشَّمْسِ
عَلَانَايِ	←	Охунар	عَلَى النَّاسِ	←	Охунар	السَّمَاءِ
خَلَقَ الذَّكَرَ	←	Охунар	خَلَقَ الذَّكَرَ	←	Охунар	الرَّادِفَةَ
بَعْضُ الظَّنِّ	←	Охунар	بَعْضُ الظَّنِّ	←	Охунар	الصِّرَاطَ

* Мүһүм бир гејд:

Османи чапындан олан Гур'ан китабларында һәр бир һәрфин ишарәси олмадыгда онлардан сонра бир тәшдидли һәрф кәләрсә, охунмазлар.

مِمَّا لَمْ → مِنْ مَالٍ (Бу мисалда нун һәрфинин һеч бир ишарәси олмадығы һалда тәшдидли мим (م) әввәл кәлмишдир, буна әсәсән (ن) охунмур.)

قَتَبَيْنَ → قَدْ تَبَيْنَ
 һәрфи ишарәсиздир вә тәшдидли «та»
 һәрфиндән әввәл кәлдијинә көрә
 охунмур.

مِنْ رَبِّكَ ← مِرَبِّكَ

قُلْ رَبِّي قَرِيبٌ

7

Бу тәнвинлә (ءِ) кәлән «әлиф» вә
 «ja» охунмажан һәрфләрдәндигләр.

هَدَانِ

охунур

←

هَدَى

охунур

←

عَلِيمَن

عَلِيمًا

سَدَانِ

охунур

←

سَدَى

охунур

←

حَكِيمَن

حَكِيمًا

مَسْمِنِ

охунур

←

مَسَمَى

охунур

←

أَبْدَن

أَبَدًا

Тапшырыг: 27. Гур'ани кәримдән сечилмиш ашағыдакы кәлмәләри 6-чы ганун әсасында диггәтлә охујун.

بِأَنَّ اللَّهَ

الصَّمَدُ

النَّاسِ

الْإِتِّتَاءِ

بِالصَّبْرِ

بِالدِّينِ

بِالنَّاصِيَةِ

بِالتَّقْوَى

نَارُ اللَّهِ

عَنِ النَّعِيمِ

رَسُولُ اللَّهِ

الرُّوحِ

إِذَا الصُّحُفُ

إِلَى السَّمَاءِ

فِي الصُّدُورِ

Тапшырыг: 28: Ашағыдакы кәлмәләри **охунмајан һәрфләре** аид олан ганунлары әсасында диггәтлә, һечалајараг охујун.

سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ

شَرُّ النَّفَثَاتِ

عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

تَأْكُلُونَ التَّرَاثَ

يُوتُوا الزُّكَاةَ

يُعِيمُوا الصَّلَاةَ

يَصَلَّى النَّارَ

فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرُ

جَاءَتِ الصَّاحَّةُ

الْهَيْكُمُ التَّكَاثُرُ

رَبِّ السَّمَوَاتِ

عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ

Тапшырыг: 29: Гур'анын отузунчу чүз'үндән олан ашағыдакы ајәләри диггәтлә, һечалајараг охујун!

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ﴿٢﴾ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾
(سورة العصر / الآية ١ - ٣)

لَا يَلْفُ قُرَيْشٍ ﴿١﴾ إِلَيْهِمْ رِحْلَةَ الْبُشْتَاءِ وَالصَّيْفِ ﴿٢﴾ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ﴿٣﴾ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَءَامَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ﴿٤﴾
(سورة قريش / الآية ١ - ٤)

فَأَمَّا مَنْ طَغَى ﴿٣٧﴾ وَءَاثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٣٩﴾ وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٤١﴾
(سورة النازعات / الآية ٣٧ - ٤١)

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا ﴿١﴾ وَالنَّشِيطَاتِ نَشْطًا ﴿٢﴾ وَالسَّيِّحَاتِ سَبْحًا ﴿٣﴾ فَالسَّيِّقَاتِ سَبْقًا ﴿٤﴾ فَالْمُدْبِرَاتِ أَمْرًا ﴿٥﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ﴿٦﴾ تَتَّبِعُنَهَا الرَّادِفَةُ ﴿٧﴾ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾ أَبْصَرُهَا خَشِيعَةٌ ﴿٩﴾
(سورة النازعات / الآية ١ - ٩)

Мисал:

يُحْيِي	оxунур	يَهِي	оxунур	لَهُ	оxунур
خَلَفِي	оxунур	خَلْفِهِ	оxунур	بَعْدَهُ	оxунур
يَبْدِي	оxунур	يَبْدِيهِ	оxунур	وَعْدَهُ	оxунур
لِنَفْسِي	оxунур	لِنَفْسِيهِ	оxунур	يَعْظَاهُ	оxунур

Ишба' сыз

(ُ) вә (ِ) ики јердә **ишба'**
олунмаз

* Онлардан әввәл **сакин** вә ја
мәддили **һәрфләр** кәләрсә:

فِيهِ ، إِلَيْهِ ، خَدُوهُ . مِنْهُ ، أَبَاهُ ،

* Онлардан сонра бу ишарә(َ)
олса:

لَهُ الْمَلِكُ ، رَفَعَهُ اللَّهُ ، رَبِّهِ الْأَعْلَى

Тапшырыг: 30. Ашагыдакы кѣлмѣлѣри диггѣтлѣ охујуб вѣ (ۋ - ۋ) ин ишба' олмасынын сѣбѣбини дѣјин.

رَبِّهِ

يَرَهُ

إِنَّهُ

مَالَهُ

رَبِّهِ

لِقَائِهِ

عَدَدَهُ

نَادِيَهُ

أَبِيهِ

أَخْلَدَهُ

عِنْدَهُ

ظَهَرَهُ

ءَايَتِهِ

رَجَعَهُ

بِيَمِينِهِ

صَحِيبَتِهِ

مَوَازِينَهُ

كَخَلْقِهِ

لِحُكْمِهِ

وَأَمْرَاتِهِ

Тапшырыг: 31. Ашагыдакы кѣлмѣлѣри диггѣтлѣ охујуб сонра (ۋ - ۋ) нин ишба' олмамасынын сѣбѣбини дѣјин.

زَادَتْهُ

يَدِيهِ

عَنْهُ

أَبُوهُ

مَوْلَاهُ

هُدَيْنَهُ

أَرْضِيعِيهِ

نَبْتَلِيهِ

أَذْنِيهِ

نَذِقَهُ

لَا يَبِيه

عَلَيْهِ

صَلَوَهُ

خَدَوَهُ

أَبُو يَهُ

وَعَدَنَهُ

فَجَعَلَنَهُ

لَهُ الْحَمْدُ

بِهِ الْأَرْضُ

رَبِّهِ الْأَعْلَى

فَيَعْبُدْ بِهِ اللَّهَ

Тапшырыгы: 32. Гур'анын отузунчу чүз'үндөн олан ашагыдакы әјәлери диггәтлә, һечалајараг охујун.

عَسَى وَتَوَلَّى ۝ أَنْ جَاءَهُ الْأَحْمَرُ ۝ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهِ يَرِيكَ ۝ وَ
يَذْكُرْ فَتَنَفَعَهُ الْذِكْرُ ۝ ۞ ۝ مَا مَنَ اسْتَغْنَى ۝ فَأَنْتَ لَهُ تَصَدَّى ۝ ۞ ۞
وَمَا عَلَيْكَ الْأِزْنُ ۝ ۞ ۞ وَأَمَّا مَنْ جَاءَهُ الْيَسْعَى ۝ وَهُوَ يَخْشَى ۝ ۞ ۞
عَنْهُ نَلَهَى ۝ ۞ ۞ كَلَّا إِنَّمَا تَذْكُرُهُ ۝ ۞ ۞ فَمَنْ شَاءَ ذَكْرُهُ ۝ ۞ ۞ فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ۝
۝ ۝ مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ۝ ۞ ۞ بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ۝ ۞ ۞ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ۝ ۞ ۞ قِيلَ لَا تَسْئُرُوا
مَّا أَكْفَرُوا ۝ ۞ ۞ مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ۝ ۞ ۞ مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ ۝ ۞ ۞ ثُمَّ

السَّيْلَ يَسْرُهُ، ﴿٢٠﴾ ثُمَّ أَمَّانَهُ، فَاقْبَرَهُ، ﴿٢١﴾ ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنْشَرَهُ، ﴿٢٢﴾ كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ، ﴿٢٣﴾ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ، ﴿٢٤﴾

(سورة عبس / الآية ١ - ٢٤)

فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْنَلَهُ رَبُّهُ، فَأَكْرَمَهُ، وَنَعَّمَهُ، فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ، ﴿١٥﴾ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْنَلَهُ فَقَدَّرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ، فَيَقُولُ رَبِّي أَهْنَنِ، ﴿١٦﴾ كَلَّا بَلْ لَأَكْثَرُ مِمَّنْ الْيَتِيمَ، ﴿١٧﴾ وَلَا تَحْضُوتُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ، ﴿١٨﴾ وَتَأْكُلُ مِنَ الثَّرَاثِ أَكْثَرًا، ﴿١٩﴾ لَمَّا وَتُجْبَوْنَ أَلْمَآءَ جَبَّارِمًا، ﴿٢٠﴾

(سورة الفجر / الآية ١٥ - ٢٠)

يَتَّيْنَهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةَ، ﴿٢٧﴾ أَرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً، ﴿٢٨﴾ فَادْخُلِي فِي عِبَادِي، ﴿٢٩﴾ وَأَدْخِلِي جَنَّتِي، ﴿٣٠﴾

(سورة الفجر / الآية ٢٧ - ٣٠)

ВӘҒФ

Вәғф сөзлүкләрдә “дажанмаг” мә’насындадыр, гирает елминдә нәфәси тәзәләјиб Гур’аны охумаға давам етмәк гәсдилә **сәси кәсмәк** (дајандырмаг) демәкдир.

Вәғф үч нөвдүр:

- 1- Дәјишилмәјән вәғф
- 2- Сакинедичи вәғф (Вәғфи-искан)
- 3- Дәјишдиричи вәғф (Вәғфи-ибдал)

Дәјишилмәјән вәғф: Вәғф едәндә кәлмәнин сону һеч дәјишилмир.

عَبَسَ وَ تَوَلَّى - أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى -
فَادْخُلِي فِي عِبَادِي - يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا -
إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ.

Сакинедичи вəғф Кəлмəнин сону һәр бир ишарəsi олурса олсун, вəғф едəндə сакин олур.

... الرَّحِيمُ ←

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

... أَحَدٌ ←

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

... يَرَهُ ←

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ

Дəјишдиричи вəғф: Кəлмəнин сон һərфи вəғф едəндə башга һərфə чеврилир. О да ики јəрдəдир:

* Кəлмəнин сонунда (هَ) һərфи олса (هَ) ја чеврилир.

* Кəлмəнин сону (هَ أَى) оларса (أَى) ја чеврилир.

...مَغْفِرَةٌ

охунур
←

أَوَلَيْكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ

...فِتْنَةٍ

охунур
←

إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً

...ضَبْحًا

охунур
←

وَالْعَدِيدِ ضَبْحًا

...قَدْحًا

охунур
←

فَالْمُورِيَّتِ قَدْحًا

...سَاعَةً

охунур
←

مَا لَيْتُوا غَيْرَ سَاعَةٍ

...حَسَنَةً

охунур
←

رَبَّنَا إِنَّا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً

...مَاءًا

охунур
←

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً

...مُسَمًّى

охунур
←

كُلٌّ يَجْرِي لِأَجْلِ مُسَمًّى

Тапшырыг: 33.

Ашагыдакы кәлмәләрин сонунда вәғф един вә һәр биринин һансы нөвдән олмасыны мүәјјәнләшдирин.

تَضَلُّيلٌ	الْعَالَمِينَ	نَسْتَعِينُ	نَعْبُدُ
مَمْدَدَةٌ	مُؤَصَّدَةٌ	أَخْلَادُهُ	عَمَّى
شَرًّا	جَمْعًا	الْمُوقَدَّةُ	سُوَّى
لِلْهَدَى	لِلْعُسْرِى	بِالْحَسَنِ	غَفُورًا
شَفِيتَيْنِ	يَطْفُوْنَهَا	دَسَنَهَا	رَكَنَهَا
هَدَى	فَتَى	حَكِيمًا	أَشْتَاتًا
مُصَلَّى	مَوْلَى	مُصَفَّى	الْأَفِيدَةَ
جَنَّتِي	صَفَا	غَزَى	وَالْعَصِرَ
بَيْنِيهِ	كَفَرُوا	مَذَكَّرَ	مَرَضِيَّةً

ҮМҮМИ СУАЛЛАР

Бүтүн дәрсләрдән

Тапшырыг: 34 Ашагыдакы 14 дәрсдән сечилмиш суаллара диггәтлә, камил чаваб язын.

1. Бу ишарәләрин (   ) ады нәдир?

2. Мәддили әлиф һансы шәкилдә язылыр? Дөрд мисал язын.

3. Мәддили әлиф вә ја-дан әввәл кәлән һәрфин ишарәси , нечә олмалыдыр?

4. Бу ишарә ( ) мәддили һәрфләрин үзәриндә оларса нә етмәлијик?

5. Бу ики ишарәнин (   ) фәрги нәдир? ики мисал язын.

6. Сакин вә тәшдидли һәрфлери тәкликдә охумаг олармы? нә үчүн?

7. Һансы тәнвин (   ) һәрфлери илә кәлир? Ики мисал язын.

8. Охунмајан һәрфләр нечәдир?

9. Охунмајан һәрфләрин једди ганунуну диггәтлә јазыб әзбәрләјин.

10. Охунмајан һәрфләрин ганунларына әсасән һансы јерләрдә ( ) охунмаз?

11. Охунмајан һәрфләрин ғанунуна әсасән һансы јердә (с) охунмаз?
12. Охунмајан һәрфләрин ғанунуна әсасән һансы јерләрдә (л) охунмур?
13. Мәддили һәрфләр мәддили төләффүздә һачан ишарәләринә чеврилир? Үч мисал јазын.
14. Һансы (е-ә) ишба'лы олунар? Онун ишарәси нәдир?
15. Дәјишдиричи вәғфин јерләрини дөрд мисал илә гејд един.

ТАПШЫРЫГЛАР

Тапшырг: 35. 28-чи тапшырыға диггәт едәрәк бүтүн охунан ишарәләри мүәјјәнләшдириб адларыны гәјд един.

(- ع ر س ه ز - ، ي ، و ،)

Тапшырыг: 36. Ашағыдакы тәшдидли кәлмәләри диггәтлә, һеча һеча ики дәфә охујун.

غِلِّ

حَبَا

نَبِّعْ

جَنَاتٍ

لَنَنْصِفَنَّهُ

مَسْوَدَةٌ

أَجُورَهُنَّ

يَمْنُونُ

لَنُؤَلِّقَنَّ

لَنَكُونَنَّ

لَتَجِدَنَّهِنَّ

نَضَاجَتًا

لَتَتَّبِعَنَّ

مُتَرَبِّصُونَ

الْمُصِدِّقَاتِ

لَنَصْدَقَنَّ

Тапшырыг: 37. Ашағыдакы охунмајан һәрфләри олан кәлмәләри һечалајараг ики дэфә охун, Охунма-
-jan һәрфләри мүүјәнлешдирин.

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ الْأَمِينَ بَعْدَ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَةُ
وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ ﴿٥﴾

(سورة البينة / الآية ٤ - ٥)

٢ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿١٥﴾ إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى
أَذْهَبَ الْفِرْعَوْنَ نَهْطَهُ طَغَى ﴿١٧﴾ فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَى أَنْ تَزَكَّى ﴿١٨﴾

(سورة النازعات / الآية ١٥ - ١٨)

٣ إِنْ الَّذِينَ اتَّخَذُوا كَانُومًا الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾
وَإِذَا مَرَأَتُنَّ يَتَغَاظَمُونَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَى أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا
فَكِيهِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَؤُلَاءِ لَضَالُونَ ﴿٣٢﴾

(سورة المطففين / الآية ٢٩ - ٣٢)

